

Repartinis darbininkų laikraštis

PRENUMERATA: Brazilijoje ir visoje Lietuvoje

Amerikoje metams 12\$000, pusel metų — 7\$000, 3 mėnesiams — 4\$000. Lietuvoje ir kitur — 2 Doleriai.

Atskiras numeris — 300 reisų

LIETUVIŲ AIDAS BRAZILIJOS JORNAL LITHUANO-EGHO

TABELLA DE PREÇOS:

1.a pagina . 350\$000	UN. 1/2 pagina 125\$000
1/2 " . 200\$000	cent. 1 col. . . 1\$500
cent. 1 col. . 3\$000	TEXTO:
Ult. pag. int. 220\$000	cent. 1 col. . . 2\$000

Redakcijos ir Adm-cijos adresas ir būstinė
S. PAULO, Rua da Moçoica, 424

4-ti METAI | Leid. Spandos b-vė "AIDAS" | S. PAULO, 1933 m. Maio — Gegužės mėn 20 d. | Redaktorius A. Dutkua | Nr. 20 [153]

Prancuzy-rusų susiartinimas

PARYŽIUS Kalbant Vokietijai apie prarastų teritorijų atgavimą, apie ginklavimosi lygybę ir bendrai augant vokiečių militarizmui, Prancūzija pradėjo artintis su Sov. Ru-

sija ir norima patvirtinti tarp Prancūzijos ir Sov. Rusijos pasirašytą sutartį. Nepuolimo sutarties sąlytos artinimos Prancūzijoje dabar yra diskutuojamas.

Vienodi pinigai visam pasauliui

Tarptautinis atsiskaitymų bankas Šveicarijoje pataria įvesti vienodų pinigų sistemą visam pasauliui, ir tokie pinigai turėtų būti pagrįsti aukso. Šiata planas bus pasiūlytas ekonominiame pasaulio konferencijai.

Anglų socialistas Wells jau seniai agituoja už įvedimą vienodų pinigų visam pasauliui. Dar geriau būtų pašalinus valstybių sienas ir įsteigus visam pasauliui vieną tautų seimyną.

Karas prizadino Tautų Sąjungą

GENEVA. Jau apie metus laiko, kaip Paragvajus kariauja su Bolivija ir į tai jokio dėmesio nekremia Tautų S-ga, ji ramiausiai samiegojo ir jokų žygių į kariaujančias valstybes nedarė, lyg ji

tai būtų nežinojus. Bet kaip pereitą savaitę Paragvajus oficialiai karą paskelbė Bolivijai, pabudo ir T. Sąjunga ir puolėsi „dirbti“ — organizuoti komitetus svarstyti jau paskelbto karo klausimą.

Baisi katastrofa laukia pasaulio

SOFIA. Bulgarijos ministeris pirmininkas Mouchanoff kalbėdamas spaudos atstovams apie bendrą šalies ir viso pasaulio padėtį, pareiškė, jog „pasaulis stovi didelės

katastrofos priešaky. Jei laukiamoj Londono ir Genevos konferencijose atstovai neprieis prie susitarimo, galima bus skaityti jau pasaulio katastrofos pradžią“.

Tolimuose Rytuose kariauja

PEIPING Japonų armija žygiuoja Pekinan. Kin ečių kariuomenė krinta, kaip mūšis, išliko sveiki bėga Kinijos gilumon. Mūšyje ties Nan-Tien-Mang kiniečiai neteko

7000 kariu. Pačioj kiniečių armijoj didė iš numinimas, kariavai pradėjo nebeklausyti vadų Nepaklusniuosius nors ir šaudo, bet palaikyti disciplinos negali.

Rosevelto pranesimas pasauliui

WASHINGTONAS. Amerikos prezidentas Roosevelt gegužės 16 dieną padarė pranešimą viso pasaulio valstyboms galutinai nusigin klavimio ir taikos apgynimo klausimu. Nusigin klavimo konferencija, kuri antrus metus posėdžiauja Ge-

nevoj nieko nedarė, pasaulis dar labiau acidūrė prieš katastrofą. Dėl to Rooseveltas šiuo klausimu kreipėsi į 57 pasaulio valstybes ragindamas prie taikos. Į šią Roosevelto pranešimą iki šiol savo nuomones pareiškė 10 valstybių.

Nepaprastas Reicho posėdis

BERLYNAS. Padarius Amerikos prezidentui pranešimą pasauliui nusigin klavimio ir taikos klausimų, tuojau buvo susauktas nepaprastas Vokietijos Reichstago posėdis, kur Hitleris padarė pranešimą, pareiškdamas visos Vokietij-

os vardu savo nuomonę ir nusistatymą nusigin klavimo klausime. Hitleris pranešime Reichstage kritikuojamas prancūzų, kurie sako, jog Hitleris ir Papeną skelbia taikai karą ir ūgdė vokiečių tautoj militaristinę dvasią.

Argentinoj arestuoja komunistus

BUENOS AIRES. Argentinos komunistai Buenos Aires buvo suarengę gegužės mėn. 17 dieną demonstracijas. Į demonstracijas iš-

maišė policija ir pradėjo juos vykdyti. Iyko susisauodymas, vienas komunistas ir vienas policininkas sužeisti. Arestavo 8 komunistus.

Lietuvos slapta sutartis?

KAUNAS. Užsienioose pasklidogandai, kad Lietuva ieškodama sau artimų draugų, sudarė saptą sutartį su Vokietija. Bet Lietuvos

vyrniausybė šiuos gandus užginčijo, kad jokios militarinės sutarties Lietuva nedarėsi.

Sudegė visas kinų miestās

HANOL. Šią savaitę Kinijojevyko milžiniškas gaisras, užsudegė miestās Holen, kurie raniasi ant rubežiaus Sun-Nan ir Tonkio provincijų, netoli Geltonosios upės. Gaisras kilo taip staiga ir liepsna apėmė visą miestą ir nebuvo

galima jokia gaisrininkų pagalba. Miestas supleskėjo visas su visu turtu. Nuostoliai be galo dideli. Miesto gybentojai liko be jokios prieglaudos. Gaisro priežastis neaiškinta.

Prašo paliuosuoti politikus.

Buenos Aires. Argentinos deputatai kreipėsi į Peru valstybės prezidentą paliuosuoti jau senai kalinamą Peru valstybės deputatą Haya de la Torre. Peru prezidentas šią savaitę apie 100 politinių kalinių paliuosavo.

Brigadierių kongresas.

Moskva. Rusijoje prasidėjo kongresas sovietų kolchozų perėdėniu aptarti žemės ūkių kolektivizacijos reikalai. Kongrese kalba Kalininą ir Molotovas nusiviesdami kolchozų naudą socialistinėj respublikoj.

Lenkija teisia šnipus.

Varšuva. Šiomis dienomis Varšuvojvyko 21 šnipų teismas, kurie kaltinami šnipinėjime sovietų naudai. 12 teisiamųjų nuteisti po 14 metų kalėjimui, keturi išėjusi.

Maksim Gorki Turkijoje.

Stambulas. Iš čia praneša, kad Turkijoje atvyko rusų rašytojas Maksim Gorki ir tik trumpam laikui Turkijoje pasiliks.

Per iškilmes areštavo 3000 asm.

Viena. Austrijos sostinėj, Vienojegegužės 14 dieną buvo švenčiama istorinė diena — turkų išvykimas iš Vienos. Išėjimėse da yvavo daugiau kaip 40000 žmonių įvairių partijų. Nazi i per iškilmes pradėjo triukšmuoti. Prsidėjo susirendimai. Policija tvarkai palaikyti areštavo apie 3000 nazistų.

Kalėjimo gaisras.

Madridas. Šią savaitę čia įvyko didelis gaisras, užsudegė kalėjimas, kuriame buvo patalpintos moterys. Gesinimui buvo pašaukti visi gaisrininkai ir gaisras buvo likviduotas.

Cenzūra be cenzūros.

Kannas. Kaip jau žinome, smetoninė Lietuvos valdžia nuo balandžio 1 d. „panaikino“ spaudos cenzūrą. Vadinas, mikesčiai prieš „pausdintą“ nebencenzurojami, o tik konfliktuojami išspausdinus. Kauno žylių laikraštis aprašė Kannas įvykusį terora prieš žydus. Tas žurnalas nepatiko. Laikraštį konfliktavo. Be to, dar vieną dieną uždraudė lietuviškų knygų platinti ir skaityti.

Sindikalistai badauja.

Madridas. Ryš su pereitos savaitės neramumais areštuota daug sindikalistų. Sindikalistai šiomis dienomis paskelbė bado streiką, kaip protesto prieš areštą.

Atentatas Lenkijoje.

Varšuva. Brzozovo šiomis dienomis įvyko atentatas prieš miesto komendantą Oroc ir prieš nacionalinės demokratų partijos sekretorių Chudzik. Komendantas nužautas, sekretorius sunkiai sužeistas.

Boikotuoja vokiečių laivus.

Antverpenas. Belgijoje, Antverpenoje uostas, skirtas vokiečių prekybiniai laivai negali iškrauti prekių, nes negauna darbininkų. Visi uosto darbininkai neina ant laivo dirbti, ant kurio plėvasuoja hitlerianų vėliava. Laikraščiai jau praneša, kad keli laivai stovi uoste ir negali iškrauti prekių.

BRAZILIJOS NAUJIENOS

Leite de Castro Lenkijon.

Rio. Generalus Leite de Castro gavo kvietimą iš Lenkijos karo vadovybės atvykti Lenkijon. Kokios reikšmės yra šitas kvietimas, nežinia.

Vyksta Japonijon prekybos reikalais.

Rio. Prezidentas Getulio Vargas paskyrė atstovą Carnelo dos Santos vykti Japonijon tartis prekybos reikalais su Japonija ir užmegzti artimus ryšius su ta šalimi.

Hitlerizmas Rio Grande do Sul.

Porto Alegre. Didelių Hitlerio garbintojų yra ir Brazilijoje, ypač Rio Grande do Sul valstijoje. Čia gyvena vokiečiai hitlerininkai pradėjo kovą su tais, kurie hitlerizmą laiko Vokietijos nelaimo.

Socialdemokratai laimi Bahijoje.

Salvador. Balsų tikrinimas elna visose Brazilijos valstijose. Laikraščiai praneša, kad Bahia valstijoje daugiausia balsų gavo socialdemokratai; dvigubai daugiau, kaip visos kitos partijos.

Suėmė didelį plėšiką.

S. Paulo. S. Paulo policija šiomis dienomis suėmė didelį plėšiką Urliko, per kurį rueta daugybė visokių brangenybių, ginklų, radijo, žiedu, laikrodžių ir kitokių brangių daiktų, pavogtų iš krautvių.

Brazilija bus neutrali Bolivijos-Paragvajaus kare.

Rio. Brazilijos vyriausybė pareiškė, kad ji laikysis neutraliai kare tarp Bolivijos ir Paragvajaus. Nesikiš į šią karą taip pat ir Argentina.

Nevėdę mokės mokesčius.

Rio. Brazilijos vyriausybė nutarė apdėti mokesčiais visus nevedusius vyrus. Šią projektą vyriausybė pasiuntė prezidentui.

Statys didelį teatrą.

Rio. Rio de Janeiro bus statomas didelis, moderniškas teatras, kuriame galėtu tilpti keli tūkstančiai publikos.

Kovoja su analfabetizmu.

Belem. Para valstijos interventorius Barata išleido dekretą, kuriuo nuro, kad visi valstijos tarnautojai būgijo 6 mėnesių turi išmokti skaityti ir rašyti. Kas neišmoks, bus atleisti nuo darbo.

200.000 maišų išėjo kontrabanda.

Rio. „Diario Carioca“ praneša, kad 1932 metais iš Brazilijos išėjo 200.000 kavos maišų kontrabandos keliu į Argentiną ir Urugvajų.

Naujas cenzūros viršininkas.

S. Paulo. S. Paulo interventorius paskyrė naują cenzūros viršininką, socialistų partijos narį. Prie kiekvieno išimamnio S. Paulo laikraščio yra vienas cenzorius.

Verčia ilgai dirbti.

Nors yra paskelbta 8 val. darbo diena, bet šio įstatymo darbdaviai nesilaiko. Ypač S. Paulo miesto prekybos įstaigose verčia tarnautojus dirbti po keplika valandų už tą patį atlyginimą.

ANTAUSIS ANGLŲ BURZUAZIJAI

Anglų buržuazija labai nudėgė naujos savo keršto politiką prieš Sovietų Rusiją. Ji matyt, norėtų diktuoti savystovoms valstybėms, kaip jos turi elgtis savo šalies ribose ir kokius įstatymus turėtų taikyti šalies šnipams.

Anglų buržuazija keršydama Rusijai dėl anglų šnipų bylos, Anglija uždraudė Rusijos prekių įvežimą. Šią uždraudimą pasirašė net patis karalius Jurgis. Tačiau vėliau buvo paaiškinta, kad šitas uždraudimas gali būti atšauktas, jeigu Rusija pakels duoms nuteistoms anglų šnipams kalėjimo baumę išstrėmimu.

Bet Sovietų Rusija neišsigando ir atakė Anglijai tokiu pat būdu: visiškai uždraudė įvežimą Anglijos prekių Rusijon ir atšaukė vienas savo prekybos agentus iš Londono.

Anglų buržuazija šitokio griežtumo iš Sovietų neitikėjo, nes Londono fabrikantai baimiai nustebo išgirdę, kad jų prekėms uždaromos durys į Rusiją. Anglų buržuazija tikėjosi, kad Rusija nušaus, nuteistus anglų šnipus tuojau paleis ir dar atsiprašys, kad ji drįso juos teisti.

Anglijos buržuazija gavusi šitokią antaują, susimaišė. Negana to, prieš reakcinę ir žioplą jos politiką pakėlė balsą ir Anglijos darbininkų organizacijos. Profesinių sąjungų kongresas kartu su darbo partijos frakcija iš parlamento pareikalavo, kad tą durą karalius Jurgis pasirašytą patvarkymą tuojau atšauktų, nes ekonominiams interesams Anglijos ir Rusijos daugiausia pakenksias pačiai Anglijai ir jos darbininkams.

Anglų rasytojas ir kritikas George Bernard Shaw taip pat įsiklio į tuos vaidus, pareikšdamas, kad: „visi, kas tik mėgna išprovokuoti karą prieš Rusiją, turėtų būti iškarti dėl labo savo kraštui.“

Nacionalė Taryba, kuri atstovauja visai didžiausiajiai Anglijos darbininkų organizacijai, atsisaukė į Sovietų Rusijos vyriausybę, prašydama paleisti tuos anglų inžinierius, kurie buvo nuteisti už sabotazą ir šnipinėjimą ir, vietoj kalėjimo, ištrėmti juos iš Rusijos ribų ant visados. Tuo pačiu laiku Taryba išnešė aštrų protestą prieš savo valdžią dėl uždraudimo Rusijos prekių.

Tia organizuoti darbininkai gali pažaboti buržuaziją, kuri daro negeistiškus darbininkams išsiokimius, kaip kad padarė anglai.

Tik tuomet žmogus yra blogesnis už kitą, kuomet jis manosi esąs geresnis.
Jack London.

Socialistai Revoliucionieriai

Apie Bendrą Darbininkų Frontą.

Rusijos Socialistų Revoliucionierių partija per savo delegaciją užsieniuose įteikė Socialistiniam Darbininkų Internacjonalui raštą išreikšdamą savo nuomonę apie susivienijimą abiejų internacionalų į bendrą frontą kovai su fašizmu.

S. Revoliucionierių partija savam rašte griežtai pasisako prieš bendrą frontą su komunistais. Tam rašte Socialistai Revoliucionieriai nurodo tą faktą, kad vokiečių socialdemokratai jau seniai yra išskėle artimas ryšius tarp Rusijos sovietų valdžios ir Vokietijos reakcinėlių ir tuo būdu padėjo reikšmingai išskirti viršun. O antra, komunistai griežtai neigia demokratinis principus, kuriais yra pagrįstas socialistinis judėjimas.

Socialistai Revoliucionieriai klausia: „Argi galima kovoti prieš laisvės priešus, fašistus, susijungus su tokiais pat laisvės priešais komunistais? Argi galima smerkti smurtą kartu su smurtininkais ir žudikais? Ar galima ginti žodžio, spaudos, susirinkimų, sąžinės ir sąjungų laisvę, žmogaus asmens elieciamybę ir

visas žmogaus ir piliečio teises, susijungus su tais, kurie pirmieji tas teises sumindžiojo?“

Taigi Socialistai Revoliucionieriai savo pareiškime sako, kad jėg bolševikaisavo nuogirdumą bendro darbininkų fronto klausime galėtų įrodyti tik tada, kuomet bus atsteigta SSSR jų sumindžiotos politinės ir pilietinės teisės. Bet kadangi bolševikai to nedaro, tai jie nėra nuogirdūs darbininkų vienybei ir bendram frontui kovai su reakcija.

Minėtam rašte S. Revoliucionieriai pažymi ir tai, jog Rusijoje socialistai yra žudomi ir pūdimi kalėjimuose. Nė vienas socialistiškas laikraštis tenai negali pasirodyti. Jokia socialistų organizacija tenai neturi teisės gyvuoti. Kol tokia padėtis komunistų valdomoje Rusijoje bus, tol komunistų kalbos apie „bendro fronto“ sudarymą su socialistais ir kalbos hegajai būti, nes tai komunistų begėdiška veidmainystė.

Tai tokia yra Socialistų Revoliucionierių partijos nuomonė apie sudarymą bendro fronto.

Mintis kolonizacijos reikalu

Pielų Amerikos lietuvių spaudoje gyvdenami lietuvių kolonizacijos klausimai. Tiek mes braziliečiai lietuviai, tiek argentiniečiai ir urugvajiečiai lietuviai iškito reikalą domisi. Bet visi, visa P. Amerikos spauda prieina vieną išvadą — nėra tam reikalui pinigų.

Aišku, dabartiniam laikui, kelių metų suvarginil nedarbo, pinigų nėra tam reikalui. Čia reikalinga pagalba iš šalies. O tokia pagalba taip svarbiam reikalui P. Amerikos lietuviams gali suteikti tik Lietuvos valdžia.

Bet ar Lietuvos valdžiai rūpi šis taip svarbus reikalas. Anaipol, ne. Lietuvos valdžia daugiau dėmesio kreipia šelpimu visokių karėlamų klubui, klebonijai ir smunkandėjų išmaitijamų vadinamų laikraščių. Valdžia minėtiems reikalams išmeta iš žūdo per metus šimtus tūkstančių litų, kuriais naudojasi keletas asmenų su viems reikalams. O bendras lietuvių rei-

kalas, kaip kolonizacija, jai nerūpi

Tik vien Argentinios kun. Janulionio karčiamoms ir jo laikraščiu išlaikyti Lietuvos valdžia per metus tiek duoda pinigų, kad tik vieng metų karčiamoms išleistas pinigais, argentiniečių į galečių nusipirkti 1000 ha žemės plotą. O kur Brazilija, Urugvajus, kur taip pat valdžios pinigais yra išlaikomoms karčiamoms ir laikraščiai ir klebonijos? Tad kokia suma susidaro per vienus metus? Ir pilnai pakaktų kad valdžia tik vienus metus susilaikytų nuo bereikalingo mėtymo pinigų, o juos skirtų lietuvių kolonizacijos reikalui.

Lietuvos valdžiai yra svetimi mūsų reikalai. Kol tokia valdžia bus, tol nieko mes negalime iš jos laukti. Tik tada Lietuvos darbininkų emigrantų reikalai bus rūpinamasi, kuomet bus pašalintas Smetona ir jo režimas, kuomet Lietuva pradės valdyti patys lietuviai darbininkai.

Lietuvis Amerikos miesto galva.

Amerikos J. V. miestas Westville, Ill. turėjo miesto galvos, mero, rinkimus. Balandžio 18 dieną įvyko rinkimai ir rinkimus laimėjo lietuviai: miesto galva tapo išrinktas lietuvis Petras Guntorius.

Rinkimų kova buvo labai atkakli, amerikiečiams dėdant visas pastangas laimėti rinkimus ir atkariauti senai lietuvių valdomą miestą.

Westville jau senai yra valdoma lietuvių, nes lietuviai jame sudaro didžiumą

gyventojų. Seniau miestą valdė airiai, kurie kaip įmanydami lietuvius persekiojo ir niekino. Tas lietuviams taip įgriso, kad jie susibūdė į krūvą ir paslėmė miesto valdžią į savo rankas. Nuo to laiko miesto valdžia visą laiką buvo ir pasilieka lietuvių rankose, nors amerikiečiai visomis priemonėmis stengėsi valdžią iš lietuvių paveržti. Bet kol pas lietuvius ir kitus svetimtaučius tebėra gyva atmintis, kaip jie buvo pirmiau persekiojami, tol amerikiečiams nėra progos grįžti į valdžią.

Šūvis i smak

(Paminėjimas).

Pačią pirmąją savo banditinio naktį Smetona su Voldemaru savo rankas nekaltu krauju suanūdinė keturius komunistus. Nuo to nakties kraujo upeliais žymetas Lietuvos tautinių budelių kelias. Kol didysis Lietuvos smakas, Voldemaras, stovėjo džioj, nebuvo to mėnesio, nebuvo dienos kad nebūtų nužudomas vienas keli Lietuvos sūnūs. Budelių kruvinas viešpatavimas išplėdė iš Lietuvos į jangios liandies be galo daug anų sūvėrėje fašistiniai budeliai ir pirmą naktį paragavęs nekaltu žmonių kraują kaip žvėrys puolėsi smaugti ir žiauriai būdais kankinti pavergtą tautą.

Iš visų budeliškos tautininkų džio žiaurumų ypač neužmirštinama nužudymas šiauliuose 1929 metais gegužės 12 d. keturių valstiečių liandies kę. Šitas Smetonos valdžios begėdiškas žiaurumas, 12 gegužės kruvinasis žiaurumas, niekada neišdils iš Lietuvos liandies minties. Toji gedulos diena primins tuvos liandžiai pilietinio karo būdas ir įrodyta tikrošius mūsų krašto niekintojus, haudies budelius.

Lietuvos darbo istorijoj gegužės mėnuo, yra gedulos mėnuo, o taip pat didelio laisvės kovotojų pasiryšimo mėnuo. Lygiai prieš keturius metus Lietuvos tautiški budeliai savo kruvinais bais pasiekė aukėbiausio laipnio. 12 m. gegužės mėnesį tapo išduoda ir gniausia laisvės kovotojų. Tą patį mėnesį, 23 ir 24 gegužės tapo nužudytas Aleksandras Vosylins, socialistas revoliucionieris, kuris aukodamas savo gyvybę už Lietuvos darbo liandies laisvę, pasiryžęs nušauti didį Lietuvos smaką Voldemarą. Gegužės šėita 1929 metais Aleksandras buvo pilnai tam pasiryžęs bet kaip revoliucionierius gebėdamas žmonišku, nenorėjo nekaltu krauju, ir smaką bombų nometė. Budeliai išliko gyvas.

Aleksandras eidamas į tokį žygią, nežinojo kas jo laukė. Taip ir įvyko, nežinoi Vosylių suzeistą išgėdė, o 31 gegužės penkis šūviais jį užmėmė.

Aleksandras ir šimtai kitų lietuvių budelių nužudyti kovotojai Lietuvos liandžiai nemirė. Jų vardai įrašyti džioj revoliucionierių istorijos lapuose jie liandies apdainuojami.

Prisimindami tą gedulos ir džioj pasiryšimo mėnesį, tariame: Garbė Aleksandrui Vosyliui šovniaim į didį Lietuvos smaką, garbė ir visai eilei lietuvių kritusių už pavergtos Lietuvos liandies laisvę. Jūsų žygiai yra mūsų pavyzdys, kad tik per kovą atgausime prarastą laisvę.

Vykingas.

Friedrich Gerstäcker.

Laivo Dailidė

Vertė VINCENTAS MARŠALKA.

(tąsa XVI).

senil — O dabar, vaikai, irklaukit! — jis įsakinėjo vyrams, ir keturi irklai vienam nkimirksny sulindo vandenin ir vertė veltį greitai žauti. — Nors jie ir plaukė kur kas smarkiau, negu pabėgeliai, šie natorėjo dėl to jokios baimės. Nes per tą laiką taip sutemo, kad tūmytojas galėjo nurodyti persekiojančią valdžią jau tik artimia kryptį išnykstančios būrės, ir tą kryptį jie turėjo sekti tiksliausiai.

Tuo laiku su ju, kapitonas Rodžers nusiantė ir antrą veltį — ir, dėl trūkumo antroje Zuberklininko, po statinių dirbėjo vadovybe — į soduzusį laivą, kad atvežti pasilikusius vyrus. Iš višaus buvo pastebima žvies, ir lūdnami vlrš jų spindulius žveigždė, jie lengvai galėjo laikytis savo kurso.

„Lucy Evans“ dabar išskėlė visas būres, š-kleidė branas ir kurį laiką vijosi pabėgėlius.

Bet kai ant apleisto laivo žibintuvo šviesa mažėjo ir pagaliau visai išnyko, nieko nabeliko jiems daryti, kaip tik sustoti ir palaukti savo dviejų valčių, kurios geriau galėjo išžiūrėti laivo „Lucy

Erans“ žiburius. Be to, vakaruose pasirodė debesų sluoksniai, ir kapitonas natorėjo palikti savo vyrus valtyse nušaly į pavojų, nes valtyse nebuvo apūpiatos maisto atsarga.

Už kokių dviejų valandų sugrįžo statinių dirbėjas su vyrais, o pusvalandžiu vėliau grįžo maistoris Hobart savo valtimi. Bet pabėgėlių jie jau nerado. O kai sekantį rytą, aštriam vėjui pūšiant, saulė pasikėlė iš horizonto, nieko nesimant aplink. Buvo priversti atsiskirti nuo persekiojimo. Būrės buvo išskleistos ir banginių medžiojamasis laivas vėl pauko nosį į savo tėvynę — į Angliją.

7. Vėl namie.

Pabėgėliai tuo tarpu praėjo naktį mirtinai baimė, nes jie gerai žinojo, kad laivas juos vyris, o utai iktinai galėjo plaukti kaip tik ta pročia kryptimi. Bet jei aštant jie būtų dar matomi ir pastebėti, kiekvieno atvejo būtų pužovę.

Tačiau jie viena kryptimi plaukė visą valandą, kad tik nepastebėtų persekiojaj, bet vėliau, Tomui patariant, jie plaukė tiesiog prieš vėją, nors toki plaukimas buvo ir gana letas. Bet jie tai darė įsitikine, kad tamsos laivas tikriausiai juos npleuko, tada jau vargiai laivas surastų. Iš atstargumo, rytą aštant, jie naėmė baltą būrę, kuri pripuolsmai

galėjo išduoti, ir akyliai žiūrėjo į horizontą, ar nepastebės kokio laivo. — Nieko nesimatė. Ir jie, pilni drąsos, vėl iškėlė būrę, ir plaukė tiesiog į vakarus, į savo tėviškę.

Vis dėl to jie nesijautė saugūs. Nors jiems nereikėjo bijoti laivo, tačiau jų valtis buvo sena, ir be maisto — tik su statinėle vandens, kuri paprastai randasi visose banginių valtyse — plačiojo okeano vidury ir taip jie turėjo rasti savo tikslą be frankių, beveik azartiškai. Bet jie nenustojė drąsos ir neriant valdžią per bangus, jie džiungėsi begaliniai, kad štai vėl bus laisvi...

Bet visai be pagalbos priemonių jie nebuvo. Banginių gaudomųjų laivų valtyse, persekiodamos banginius, dažnai yra toli nuvelkamos, ar turi pluduriuoti pušę ar visą dieną šale pagauto bangiuo ligi laivas juos pavye. Dėl to visų valčių priešakyje randasi mažas kamarėlė, kurios raktus turi Zuberklininkas. Beveik visuomet juo randasi mažas kšieninis kompasas, skeltuvas, žuvų kabliai ir virvės, keletas tūzių sausainių ir neretai keletas knygų.

Tą kamarėlę Tomas ilgvasi pralaužė, kol Alohi vairavo, ir ten jis rado gausesnę atsargą, negu numanė. Ypač kompasas galėjo gerai patarauti. Bet svarbiausia, ką jie rado kamarėlėje, buvo sausainių, buvo maža knyga išleista Rev. Rusellio apie Ramiojo vandenyno salas, kur kartu buvo ir nepilnas sąlygų žemė-

lapis. Joje buvo nurodyta tik viena salynų padėtis. Tačiau jis pamatė, kad joms palikus Tahiti, jie turi rasti salą savo sąly vakarinėje krypty. Tas planas patvirtino Alohi nuomonę, kuris norėjo paimiti jį kursą.

Tria dienas ir naktis jie taip planė ilga nuobodu kelia, mailindami kosų riešutais, kuriuos Alohi buvo nepieistam laive, keletu sausainių ir višis „bonito“, kurias pagavo pabėgėlis. Tomo sieloj jau atsirado abejonių, jie pagaliau nepralenks pietuose, salynus ir ar jie nepadarę geriau, daugiau prisilaikytų šiaurės. Bet Alohi aiandien nenorėjo keisti kryptį. Tuo atėjo vakaras, ir saulė nusileidus, rios Alohi akys pietvakariuose pastebėtašką, kur, gal būt buvo būrė, bet gal būt ir žemės smailuma. Jų planas greit natartas.

Nes tamsa neužilgo paslėpė nuo jų tą daiktą, jie koletą valandų plaukė kryptimi, o pasukui nuėmė būrę ir lėto vėjo ligi ryto. Jei aštant nepamatytų to tamsaus taško, reikiak būvo būrė tuo atveju jie pasidurotų toliau į žaunę. Bet kai saulė pasiuotė pirmą spindulį rytą, Tomas džiungėmingai sušuko: „Štai — žemė, Alohi! Štai tenai žemė!“ Iš džiaugsmo esaros riedėjo per smailę nudegintus stiprus vyro žandus.

Tikrai dar n'eko nebuvo galima žinti be kibancio iš vandens kalno. (Pabaiga 4 puslapy).

VISUOMENĖS ŽINIAI

„Ziburio“ draugija savo knygną perkėlia ant rua Amazonas į naują salę. Knygynas žymiai padidintas, gauta daug naujų knygų, k. a.: Ugnyje, Kaip žmogus sutvėrė dievą, Darbininko sveikata ir daug kitų naujinių mokslo knygų ir įdomių apysakų ir romanų. Knygynas atdaras antradieniais, ketvirtadieniais ir šeštadieniais nuo 8 v. v. iki 11 v. nakties. Interioran taip pat siūniamas.

Kas iš lietuvių turi kokį nors knygų jau perskaitytų ir norėtų jas pakeisti, praaukci bei parduoti, kreipkitės į „Ziburio“ knygną.

Nauja „Ziburio“ patalpa randasi ant Rua Amazonas, 6, 2as aukštas.

PASTO DEZUTE

Redakcijoj yra laiškai I. Baulis, A. Medineckas, P. Bucilas, O. Vasiliauskienė, N. Fedorova, J. Juška, J. Lavkavičius, P. Siniauskas, H. Švintus, V. Banaitis, J. Valčiūnas, R. Trebas, H. Mačiulaitis, A. Grigas, St. Vaitukaitis, B. Tubelis, J. Libutis.

Redakcijos atsakymai.

M. Babulauskui. Laiškus pasiektam.
S. Vechovskiui. Tamstai, kaip ir visiems prenumeratams, laikraštis išsiunčiamas šeštadieniais. Jeigu gaunate vėliau, kaip kitamstos draugai, tai pasiteiraukite pašte.
K. Šakalauskiui, E. Jurkevičiui ir S. Aršauskiui. Adresus pakeičiam.
K. Šukaičiui. Juokai bus geri. Ištrauka iš „M. R.“ pasinaudosim.
Baziliui. Tamstos korespondencija parvežta atėjo, nes adresas netiksliai užrašytas, dėl to ji netilpo.

Perskaityt „L. Aidą Br.“ siųskite jį savo giminiams bei draugams Lietuvon.

REIKALINGAS

krautuvei atakomingas pardavėjas

Kreiptis: Rua Prates 99-A. Lietuvių krautuvių „Vilnius“. (Bom Retiro).

MEDIKAS IR OKULISTAS

Dr. Elias Kair

Bendrą Medic. kliniką ir specialiai akių ligoms. Diplomuos Amerikos, Konstantinopolio ir S. Paulo univers. Su ilgamete praktika Europoj ir Brazilijoje.

Ligonius priima nuo 9,30 iki 11 val. ir nuo 14 iki 17 val. Bedarbiams šio laikraščio skaitytojams patarnavimas dykai.

Consultorija: Rua S. Bento, 51 (Martinelio namas) 9 aukš. 932 apart, Telefonas 2-3803. Gyven. vieta: Alam. Sarutai, 38. Tel. 7-1955.

Daktaras A. M. Kandia

Venerinių, vidujinių ir vaikų ligų. Priima: nuo 9-11 v. ir nuo 3-6 v.

Analizė ligoniams nemokama.

Rua Barão de Itapetininga, 52, 3 aukštas.

Tel. 4-0218.

Kalbama rusiškai, lenkiškai ir vokiškai

LIETUVISKA VAISTINE

„José Paulino“

RUA JOSÉ PAULINO, 109 Teleph. 5-6307 (BOM RETIRO)

Visokių vaistų, parfumerijos daiktų, perryšimo medžiaga pigiausiomis kainomis.

Su pagarba Provlzorius, D. RUMMEL
Diplomuos Kozanfaus universiteto.

LABOLOTORIJA

MEDICINISKAS ISTYRIMAS

(Nugarakaulio smegenų kraujas šlapimo ir išmatų)

Tikras ir geras.

Dr. M. KANDIA ir E. A. KOGANO

Rua Barão de Itapetininga, 52, 3 aukštas. Priėmimo valandos nuo 9-11 ir nuo 3-6. Sekmadienij nuo 10-12 val. Tel. 4-0218. Kalbama rusiškai, lenkiškai ir vokiškai.

Dr. B. K. Chipiakoff

(Maskvos universiteto)

su didelo praktika Europoj ir Brazilijoje.

Venerinių, vidujinių ir psichinių ligų specialistas. LABORATORIA: nugarakaulio smegenų, šlapimo ir išmatų istyrimas. Ligonius priima nuo 3 iki 9 val. vak. Sekmadieniais nuo 10 iki 12 val.

Consultorija ir gyvenamoji vieta

Rua Ypiranga, 15, app. 4 - Telef. 4-0316 - S. PAULO

DAKTARAS

A. JAZARA SNEGE

(Maskvos gydytojas 1914 m.)

Vidujinių, venerinių ir moteriškų ligų specialistas, chirurgas. Ligonius priima nuo 9 iki 12 ir nuo 3 iki 7 val. vak. Ladeira Porto Geral, 12, salės, 4 ir 5, (kampas rua Boa Vista ir 25 de Março).

Gyvenamoji vieta ten pat 5 aukšte. Telefonas 2-5068

Rukantieji!

Privalot žinot, kad maionu ir pigu rūkyti nekenksmingose antinikotinėse gilžėse, kurių munditukuose yra vata ir sunaikius nikotina. Labai pigiai kaštuoja: 100 štukų 600 reisu, 1000 št.—4\$500, taip mušinėle dirbti papirosams kaštuoja 1\$000. Persiuntimas interioran 1000 št. gilžų— 6\$000.

Rua São Caetano, 208. — S. Paulo

Casa Genny

Papirosinė popiera „Paris“ 100 knygucių ir vienas kartonas 12\$000.

Vokiečių fotografijų laišga „BERNARDO“

Isteigta 1890 metais

Atlieka įvairius darbus fotografijų srity. Specialybė papildinime, o taip pat su dažais.

Darbas greitas, sąžiningas ir pigus. Vyksta į namų fotografijų reikalais. Daro iš fotografijų naujas.

Arthur Schmidt

Rua São Caetano, 111 (senas nr. 103) S. PAULO

Vaistinė ir kosmetikos sandelis „MUNICIPAL“

Farmaceto

Abraomo Gorenšteino Cheminiai produktai, įvairūs vaistai, vietos ir užsienio, higieniški kvepalai.

Rua Barão de Itapetininga, 36. Tel. 4-7757. S. PAULO

Nevistiek kokį laikraštį skaitysi. Skaityk „Liet. Aid.“ Braz. •

Dantų Gydytojas

Levkovich

Kas norite, kad dantys būtų pataisyti su tikra garantija ir pigiai, kreipkitės pas José Levkovich.

Čia dantys taisomi, dėdami aukšniais ir šaltinami be skausmo. Pirmas apsilankymas nemokamas.

Priėmimo val. nuo 8 ryto iki 10 v. vak.

Adresas:

Rua Silva Pinto, 46. Tel. 5-4954.

Salão „POLLA“

Ponioms ir panelėms kirpimas plaukų, ondulavimas Marcel ir Permanente su garantija 10 mėnesių, 30\$000. Manikiūras ir veido masažas. Darbas atliekamas greitai ir gerai, pigiau negu kitur.

Rua José Paulino, 106 APOLONIJA DEGUTIENE

Dr. S. Meitin

Diplomuos Vokietijos, Rygos ir Rio de Janeiro universitetų.

Vidujinių ir nervų ligų specialistas. Gonoreja — Sifilis.

Gydymas kalnų saule.

Ligonius priima kasdieną nuo 2 iki 6 val. vak.

Susikalbama lietuviškai. Rua Barão de Itapetininga 37-A. 1-as aukštas. Tel. 4-0715.

Pinigų kursas

Litas	—	—	—	1\$650
Doleris	—	—	—	13\$310
Vokiečių marka	—	—	—	3\$250
Argentinos pezas	—	—	—	3\$520
Urugvajaus pezas	—	—	—	6\$500
Anglų svaras	—	—	—	47\$400
Lenkų zlotas	—	—	—	1\$800
Prancūzijos frankas	—	—	—	\$580
Italijos lyra	—	—	—	0\$69

VILLA ZELINA

Gana mokėti butų nuoma

Už tuos pinigų, ką Jūs išmokate už prastus butus kas mėnesį, galite longvomis sąlygomis įsigyti nuosavą sklypą ir namą geriausioje S. Paulo priemiesčio dalyje VILLA ZELINA, kur jau įvesta elektros šviesa, geriausias susisiekimas su miestu bondėms ir geležinkelio iš stoties Ypiranga. Informacijų reikalais kreipitis kas dieną nuo 12 v. iki 2 val. po piet. PRAÇA ANTONIO PRADO, 3 (prieš Cytii Bank). Sekmadieniais ir švent. AV. ZELINA, 33 (Villa Zelina) pas K. KORKISCHKO.

„Be laikrascio broli, nenuduok sviesuoli!“

Tat skaityk pats ir kitus ragink skaityti darbo žmonių laikraštį „L. AIDA BR.“. Prenumerata metams 12\$000 pusei metų 7\$000 S. PAULO

Lietuva

Importuotas sviestas Kaune.

Kaunas. Kaune pasirodė sviestas su tokiais užrašais, „Lengnicki-Porozniav. Schirvint-Ostrp.“ Kilo parduoda po 3 lit. 80 cent. Vokiečiai importuoja Lietuvos sviestą?

Atsistatydino Palangos burmistras.

Atsistatydino Palangos miesto burmistras dr. J. Šliupas. Kiek žinoma, atsistatydino dėl nuomonių skirtumo tarp jo ir miesto tarybos.

Lenkai pataikauja Lietuvai?

Kaunas. Iš Vilniaus praneša, kad paskutinėmis dienomis lenkų valdžia ištrėmė iš Vilniaus Lenkijos gylmon kelis veiklius politinius emigrantus Lietuvos. Tai esą padaryta iš palankumo Lietuvos valdžiai, su kuria esą norima susiveisti, susitarti ar susitaikyti.

Tą mintį patvirtina tas faktas, kad Lenkijos atstovas Latvijoje Bačkovičius išvažiavęs Rygą, išvežęs iš Vilniaus dokumentus, kurie liečia Lietuvos-Lenkijos ginčą.

Bačkovičius esanti skirta derybų su Lietuva misija.

Kiek nukentėjo Vokietijoje Lietuvos žydai?

Vokietijoje, ypač Berlyne, gyvena gana daug žydų Lietuvos piliečių. Daugumoj jie buvo turtingi pirkliai ir pramonikai. Prasidėjus persekiojimams svetimų valstybių žydai dar labiau persiklojami, negu saviškiai Lietuviškiems žydams taip pat padaryta nemaža nuostolių. Apšaukiama, kad tokie nuostoliai siekia apie 500.000 litų. Ši suma dar padidėja, jei prisiminsim, kad daugumoj jų paskubomis teko likviduoti savo biznis. Likviduodami įvairias įmones, sakoma, jie gavo tik apie 33 nuostolius jų įmonių vertė. Bėgant žydams iš Vokietijos į visus kraštus, kai kurie jų ir Lietuvon užsako. Lietuvoj tuo tarpu apsigyveno vokiškų šeimų apie 20. Beveik visi jie turtingi pramonikai ir pirkliai, ir nieko nelaikdami mano šia isteigti savo biznis, nes tikisi gauti leidimus apsigyventi Lietuvoj vienu laiku.

I Kauną vis daugiau atvyksta berlyniečiai.

I Kauną per paskutines savaites atvyko vėl gana daug Vokietijos piliečių, tiek žydų, tiek ne žydų. Kai kurie jų nori palikti čia, kiti gi vėl žada aplinkiniams keliais kraustyti į Paryžių ir kitus Vakarų centrus.

Tarp atvykusių — vienas dantų gydytojas, su kuriuo įvyko keistas atsitikimas; jį laimėti Hitlerio smogiamųjų dantų žmonės iš jo kabineto tuo momentu, kai

jis ruošė ištraukti pacientui dantį. Pacientas paliko sėdėti su atdara lurna, o gydytojas atvyko Kaunan.

Dr. Bistras vyks Amerikon.

Kaune kalbama, kad dr. Bistras, prof. Pakėtas ir kiti mano išvykti Amerikon ir ten laikyti paskaitas.

Uždarys valgyklas?

Kaune policijoj keliamas klausimas uždaryti vntas senmiesčio ir kitų priemiesčių trečiosios rūšies valgyklas, nes jose esti nešvaru. Be to, tose valgyklose lankosi visokie neaiškūs elementai, o taip pat ir darbininkai, gauna nelegališkai degtinės, pasigeria ir kelia triukšmą. Policijos koroa nevisuomet gelbsti.

Grižta iš Amerikos lietuviai.

„Verslo“ žiniomis, šiais metais apie 8.000 Amerikos lietuvių grįšią Lietuvon ir tenai pasiliksia, nes Amerikoje sunku be darbo gyventi.

Apvogė Pašvitinio bankelį.

Padarius Pašvitinio bankely reviziją, pasirodė, kad viršiniai yra išvogę pinigų. Kelinama byla.

Kretingos žydų protestas.

Kretingos žydai suruošė didelį mitingą ir išnešė protestą prieš Vokietijos fašistų terorą, nukreiptą prieš žydus.

Ties Kaunu rado 2 metrų didumo mamuto dantį.

Kauno universiteto zoologijos muzėjus įsigijo mamuto daugiau 2 metrų ilgio priešakinį dantį-kapį.

Ši kapį p. J. Novickas rado šių metų poivnio vandens išplautam Jesės krante, prie Rokų kaimo (A. Pauemunės valsė.) Kaplys padėtas zoolog. muzėjum.

Sustojo klijų fabrikas Kaišedoryse.

Kaišedoryse nšlarė klijų fabrikas „Klijus“. Jį uždaryti reikalauja sveikatin-gumo komisija. Fabrikėlis turės būti patalstytas, kad nebūtų pavojingas žmonių sveikatai, Darbininkai paleisti.

Dr. H. S. Mindlin

RUSU MEDIKAS

Vidujinių, moterų ir venerinių ligų gydytojas.

Rua Senador Feijo, 1, 5 aukš., sal. 6. 7. 8 9. tel. 2-1331

Priėmimo val. nuo 1 iki 4 val.

Buto telefonas: 4-0854

(tapa iš 2-ro puslapio).
iškėlus būrę ir pažinus to kaimo kryptį, kalnes vis kilo aukščiau ir aukščiau ir: „Vavilu“ — staiga suriko čiabuvių kalba Aphi, išsiskaidė valgė iš savo rankų ir pasibėgė iš savo vietos — „Vavilu“!

Tai buvo kaimyninė Tubuai sala, dar tik apie dvidešimtis metų mylių atstume nuo jos. Ta sala radosi beveik visai į vakarus. Nežiūrint į tai, jie priplaukė salą, nors tas ir suvėliavo ją grįžimą tėviškėn, kad pasistiprinus ir ypač pėmus vaisių ir kokosų riešutų.

Dar tą patį rytą pasiekė salą — laivys šalį, bet ne vienas nakties nenorėjo praleisti po palmėmis, jie norėjo il-getis namuose. Saulei nusilidus oras at-vėso ir jie viskuo apsirūpinę vėl sėdo valtini ir rytui išaušus galėjo pažinti toluomoje aukštą, plačią Tubuai salą, kurią pasiekė po pietų.

Kiek džiaugsmo ir linksmumo buvo mežoj saloj, o tie, kuriuos manė esant žuvus ant visados, pilnai išpūsta būrę įplaukė rity įplaukė, jau iš toli mosuodami akoperėdėm. Kai valis pa-lietė smėlį, Intaba džiaugdamosi puolė prie vyro, jo mažulėitai, o taip pat ir

beveik visi salos vaikai — spaudėsi ur-čiau, apėmė jo kelius ir mėgino traukti jį apacion.

Tomas Burton vėl buvo savo namuose ir niekados jo gyvenime, jam ro-dėsi, pelinės taip maloniniai šumėjo, gė-lėba taip saldžiai kvėpėjo, kaip šią dieną. Bet jis taip ir pasiliko tenai ir ligi to laiko kai susipažinau su juo, niekad ne-lipo į europietišką laivą.

Daugelis tų užsukdavo, o viena kartą pamatė jo prietelių misterį Hobart, kuris, buvo pagavęs jį pirmą kartą. Abu vyrai pakratė viens kitam ranką ir ju-kėsi prisilindami senus laikus; tačiau į laivą Tomas nelpo, nors misteris Ho-bart, pats dabar tapęs kapitonu, malon-iai kvietė jį ir davė įvairią pažadą net mintimi jo nesulaikyti.

— Visa tai labai gražu ir gera, — sakė Tomas, — kol mes kalbam apie tai štai ant tvirtos žemės. Čia jūs, jūrin-ikai, visai kiti žmonės, bet ant vandens, ant jūsų pačių laivo — velnias tepitki jums, ir man, iš mano pusės, tų laikų pasivažinėjimo kaip tik užteko.

(Galis).

Ivairenybės

Žmonės be faultybių.

Yra išleista knyga su entruže „Mirusiųjų laivas“. Jos autorius, B. Traven, aprašo tuos jūrininkus, kurie dėl valstybių rubežių pasikeitimo po didžiojo karo, pametė „savo“ tėvynę. Jie kur nors plaukiojo jūromis ir kai sugrįžo, įgijo kitą tautybę. Vienas gimė Pomeranijos provincijoj ir buvo jūreivių vienam danų garlaivij. Jis buvo vokiečių, bet Pomeranija jau priklausė Lenkijai. Vokiečių valdžia nenorėjo jį pripažinti vokiečiu. „Jūs esat lenkas“, pareiškė. O lenkų konsulas trauko pažius, užklaudamas: „Ar jūs pareiškėte kuriam nors konsulate, kad norite būti lenku?“ „Ne“. „Taigi jūs esat vokiečių“. Tai taip ir nesuranda savo tautybės.

Bet visa bėda tame, kad tie betau-čiai nogauna pasų ir todėl negali „keliauti“ po pasaulį ieškant darbo. Jei kuris slapta pagėba užsienin — policija vistiek po kiek laiko suranda. „Seka tardymas. „Ar turit dokumentus?“ „Ne“. „Kokios tautybės?“ Tyla. Žmogus juk ne-gali įrodyti jokios tautybės. Jam vistiek kokią tėvynę jis turi. Nelaimėi, — pagal dokumentus“ — jis priklauso kuriai nors valstybei, kurio, gal būt, jis nežino, gal niekad nėra jos matęs. Bet „tvarka“ rei-ka lauja, kad kiekvienas žmogus turėtų kokią nors tėvynę. Žmonės, kurių tė-vynė yra visas pasaulis, yra arštuojami kaip dokumentus pametusieji vaikatos. Kartais nakčia juos perveda per rubežių į kitą valstybę. Ten vėl sugauna. Tar

Daug vaikų elgetauja.

Paskutiniu laiku Panevėžy paste-bima elgetaujant net keliolika vaikų. Sa-koma, kad dangeli jų elgetauja ne var-go spiriami, bet dėl stokos tėvų priežiū-ros. Vaikai drąsūs, ne tik kad nechačiš-ki prašo išmaldos, bet ir vagysėjų pa-daro.

Žydų pogromas Kaune.

Kauno žydų laikraštis „Volksblat“ paskelbė, kad Lukšio gatvėj buvo praš-dėjas žydų pogromas ir daug žydų nu-kentėjų.

Policija tą „Volksblato“ numerį konfiskavo ir paskui išleido paaiškinimą, kad oficialiai esą nustatyta, jog pogro-mo jokio nebuvo, tik buvęs „girtų pa-sistumdymas“.

Taigi, pasistumdymas“ buvo.

Bedarbiai vaiko kaimiečius.

Ukmergės gimnazija supiauti mal-kas pasisamdė keis kaimiečius. Miesto bedarbiai tą pastebėjo ir, susiriukę gim-nazijos kieme, pareikalavo iš kaimiečių palikti darbą jiems.

do... Pasodina kalėjiman, išsaulėnė jū myninę valstybę, gal būt j ten, j a atėjo...

Paskutinis išsigelbėjimas pama-turinčiam yra „mirusiųjų laivas“. Prastai joks kapitonas neturi prili-mė reivj, kuris neturi dokumentų, arba juos pametęs. Tą draudžia įstatymai. Bet, — laimei ar nelaimėi, — yra laivai. Laivai, kurie vežioja kontrabandą (amuniciją paslėptą kakao, ginklus ir dėtus j marmoladą) seni laivai, kur savininkai tik laukia draudimo pro-jos. Nėra įstatymo griežtumo, jūriniai priėmimo j tokius „mirusiųjų laivus“. Priimami visi, kurie pasisūlo. Ten da-neklausinėja iš kur kilęs ar kokios tybės. Darbo sąlygos tiek blogos, tiek prieš savo norą eina j tokį dar-bą. Bet nėra kitos išeities. Niekas ne-miri bado, taigi beviltiškai priima kę „pagalbą“. Ir „mirusiųjų laivų“ gauna sau jūrininkus. Išvyti iš vi-menės tarpo žmonės, klajoja jais pa-ras, vandeonyus. Jie neturi tėvybės, garai, švedai, vengrai, amerikiečiai, bantiejį kuriuos nors bendru jūrinin-zargonu.

Betaučiai... V. Zorila.

BATU DIRBTUVE

Užbaigiamie ir prisiviam

batus už:

vyriškų batų porą 28000
moteriškų batų porą 18700
vaikiškų 18500

Užbaigti prikaltus padus duzia 108000
Mediano duzia 99000
Vulkaus nuo 18-27 duz. 78000

João Galdi

Rua João Antonio de Oliveira, 85-A.

MOO'CA S. PAULO

HOTEL HAMBURG

VALERIA ANDRULIS

Patogiausia nakvynei ir apsilau-mui vieta, išnuomojami kambarai, gausia kaina. Geriausia švara ir ma-nus patarnavimas tik lietuviškam la-«HAMBURGO». Įsidėmėkite adresą.

Rua Mauá, 129-sobr.
(Prie Luz stoties). S. PAULO

Agencia de Despachos

(PERSIUNTIMO ISTAIGA).

Norite pasiūsti savo giminėms ar namiškiams Europon pinigus? Kaip antai: Lietuvon, Rusijon, Lenkijon, Rumunijon ir kitur? Tad kreipkitės šiuo adr.:

Avenida São João, 85-A, 1 aukštas 4 salė,

Kur jums suteiks visas reikalingas tuo reikalu informacijas. Jei tai norite padaryti, negaišinkite ir tuojau šiandien užeikite.

Socialistinės minties laikraštis

„NAUJOJI BANGA“

„N. B.“ kovoja prieš fašizmą, nagrinėja jo įsigalėjimo priežastis ir nurodo kelią kovai su fašizmu.

„N. B.“ svarsto socialistinės srities klausimus ir skatina prie aktyvaus organizuoto darbo.

„N. B.“ metinė prenumerata Brazilijoj tik 6 milreisai, o užsira-iant nemažiau kaip 5 prenumeratas kartu kiekvienas prenumerata tik 5 milreisai metams. Kreiptis:

Rep. del Uruguay
O. Anzia 1012 — Montevideo
«N. Banga».